

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

การศึกษาการใช้สินเชื่อทางการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์นิคมนาคอเรือ จำกัด เป็นการวิเคราะห์เพื่อศึกษาถึงลักษณะการใช้สินเชื่อตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการขอรับสินเชื่อ โดยมีขอบเขตวิธีการดำเนินการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรตัวอย่างที่จะใช้ในการศึกษา คือ เกษตรกรที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์นิคมนาคอเรือ จำกัด ที่ได้รับสินเชื่อการเกษตร ประเภท เงินกู้ระยะสั้น จำนวน 79 คน และเงินกู้ระยะปานกลาง จำนวน 82 คน รวม 161 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรในการคำนวณเนื่องจากทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ตามแนวความคิดของ Yamane (1973:735) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % (บุญธรรม, 2540:70)

$$\begin{aligned} \text{สูตร } n &= \frac{N}{1+Ne^2} \\ n &= \text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง} \\ N &= \text{จำนวนประชากรที่ทำการศึกษา} \\ e &= \text{ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง (0.05)} \end{aligned}$$

จะได้กลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษารั้งนี้ เป็นสมาชิกสหกรณ์นิคมนาคอเรือ จำกัด ที่ได้รับสินเชื่อประเภทเงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะปานกลาง รวมทั้งสิ้น 115 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษารั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกสหกรณ์นิคมนาคอเรือ จำกัด โดยมีเนื้อหาของแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของเกษตรกรเป็นข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มประชากรศึกษาประกอบด้วย เพศ อายุ สภาพสมรส การศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ขนาดของฟาร์ม รายได้จากการประกอบอาชีพหลัก (ภาคเกษตรกรรม) และจำนวนรายได้เสริม (นอกภาคเกษตรกรรม)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการได้รับสินเชื่อการเกษตร ประกอบด้วย สินเชื่อการเกษตร ได้แก่ ประเภทสินเชื่อการเกษตร วัตถุประสงค์ของการกู้ จำนวนเงินที่ได้รับ แหล่งเงินกู้อื่น อัตราดอกเบี้ยภาระหนี้สินโดยรวม

ส่วนที่ 3 ข้อมูลความพึงพอใจในการขอรับสินเชื่อการเกษตร ได้แก่ ขั้นตอนตั้งแต่การเริ่มขอสินเชื่อการเกษตรจนถึงการได้รับอนุมัติ จำนวนเงินที่ได้รับอนุมัติจากสินเชื่อการเกษตร ประโยชน์ที่ได้รับและความรู้สึกต่อภาระหนี้

ส่วนที่ 4 ข้อมูลการใช้สินเชื่อการเกษตรในการประกอบอาชีพ ประกอบด้วย การนำเงินไปใช้ในทางปฏิบัติของเกษตรกร

ส่วนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับผลที่ได้รับจากการนำสินเชื่อทางการเกษตรไปใช้ในการประกอบอาชีพ ประกอบด้วย

- (ก) ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ความสามารถในการชำระหนี้ ระยะเวลาการชำระคืนตามสัญญา ความสามารถส่งเสียบุตรทางการศึกษา
- (ข) คุณภาพชีวิต ความรู้สึกหลังการได้รับสินเชื่อ สภาพการกินอยู่ในชีวิตประจำวัน ความพึงพอใจกับรายได้(หลัก) การดูแลสุขภาพในครอบครัว
- (ค) ปัญหาและอุปสรรคหลังการได้รับสินเชื่อ ได้แก่ การดำเนินกิจการการเกษตรท่านประสบปัญหาหรือไม่ เกษตรกรนำเงินมาชำระหนี้สัทธิจกแหล่งใด

3.3 การทดสอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบแบบสอบถามในการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. การตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) ได้นำสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาของผู้วิจัยทั้ง 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity) พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของแบบสอบถามตามคำแนะนำ

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบกับสมาชิกสหกรณ์การเกษตรจอมทองจำกัด จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 20 คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของเกษตรกรในการกรอกแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำไปใช้สัมภาษณ์เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่วิจัย

3.4 การรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งได้แก่ แนวคิด หลักการและสถานการณ์การใช้สินเชื่อทางการเกษตร โดยรวบรวมข้อมูลต่างๆ จากวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าแบบอิสระที่เกี่ยวข้องกับการใช้สินเชื่อทางการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จากห้องสมุดภาควิชาส่งเสริมและเผยแพร่การเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และวารสารที่เกี่ยวข้อง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ โดยใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่การศึกษา ซึ่งได้แก่ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลการได้รับสินเชื่อการเกษตร ข้อมูลความพึงพอใจในการใช้สินเชื่อการเกษตร ข้อมูลการใช้นโยบายการเกษตรในการประกอบอาชีพ ข้อมูลเกี่ยวกับผลที่ได้รับจากการนำสินเชื่อทางการเกษตรไปใช้ในการประกอบอาชีพ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยการนำข้อมูลมารวบรวมและตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำไปวิเคราะห์ด้วยสถิติที่ใช้ดังนี้

1. สถิติพรรณนา เพื่ออธิบายลักษณะบุคคล เศรษฐกิจและสังคม การใช้นโยบายการเกษตร โดยค่าแจกแจงความถี่ (frequency distribution) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด (maximum)

2. วิเคราะห์ความพึงพอใจในการขอสินเชื่อทางการเกษตร ใช้วิธีการหาค่าความถี่ และค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของค่าคะแนนในแต่ละหัวข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

ระดับความพึงพอใจ	คะแนน
ระดับมาก	3
ระดับปานกลาง	2
ระดับน้อย	1

การแปลงคะแนนข้างต้นนี้ ผู้วิจัยนำมาจัดกลุ่มโดยมีอันตรภาคชั้นเท่ากับ 0.66 จากสูตร (บุปผา, มปป: 21)

$$\text{อันตรภาคชั้น (Class Interval)} = \frac{\text{พิสัย (Range)}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{3-1}{3} = 0.66$$

ดังนั้นในการจัดช่วงคะแนนเฉลี่ยจึงสามารถจัดลำดับคะแนน และแปรความระดับความต้องการได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
คะแนนเฉลี่ย	1.67 – 2.33	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.66	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย

3. สถิติเพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ใช้ค่าทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยมีสูตรการคำนวณดังนี้

สูตรที่ใช้หาค่าทดสอบไคสแควร์

$$\chi^2 = \frac{\sum (O-E)^2}{E}$$

เมื่อ	χ^2	=	ค่าทดสอบไคสแควร์
	\sum	=	ผลรวม
	O	=	ค่าความถี่ที่ได้จากการสังเกต (observed frequency)
	E	=	ค่าความถี่ที่ได้จากทฤษฎีหรือตามที่คาดหวังไว้ (expected frequency)